

**Използване на индустриални отпадъци
като суровини за нови строителни
материали –
част от дейността на Център за
Компетентност
„Чисти технологии за устойчива
околна среда – води, отпадъци, енергия
за кръгова икономика”**

Александър Караманов – ИФХ, БАН

<http://www.lab.akaramanov.com>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ЧИСТИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА УСТОЙЧИВА ОКОЛНА СРЕДА – ВОДИ, ЕНЕРГИЯ, ОТПАДЪЦИ ЗА КРЪГОВА ИКОНОМИКА

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Партньори

- **Водещ партньор:** Софийски университет "Св.Климент Охридски",
- **Партньори по проекта са:**
  - Университет по архитектура, строителство и геодезия;
  - Лесотехнически университет;
  - Университет "Професор д-р Асен Златаров" - Бургас;
- **Институт по физикохимия;**
  - Институт по органична химия с център по фитохимия-София;
  - Институт по микробиология;
  - Фондация "Клийнтех България".
- **Асоциирани партньори по проекта са:**
  - **Столична община;**
    - „Софийска вода” АД;
    - Интерпласт БГ- ЕООД;
    - Енергийна Агенция Пловдив;
  - **Университет – Модена- Италия (ICG).**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Цел

Clean&Circle има за цел да се създаде ефективно функционираща инфраструктура в областта на:

- 1/ Контрол, пречистване и управление на води;
- 2/ **Обработка, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на твърди отпадъци;**
- 3/ Реализация на енергийно и ресурсно ефективна икономика чрез получаване на възобновяеми и алтернативни източници на енергия, материали и ресурси;
- 4/ **Стимулиране на иновациите в технологиите за устойчива околна среда и кръгова икономика;**
- 5/ Развитие и реализация на предприемачеството на младите специалисти в горепосочените направления.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Работен пакет 3.

Твърди отпадъци – Идентификация, мониторинг и иновативни методи за контрол и охарактеризиране

- Дейност 13. Химична и физикохимична характеристика на различни видове твърди отпадъци (**пепели от ТЕЦ, от RDF, промишлени отпадъци**, строителни отпадъци, биоразградими отпадъци)
- Дейност 15. Разработване на иновативни технологии за ефективно оползотворяване на конкретните твърди отпадъци. Охарактеризиране на **лабораторните образци за приложимост на новите продукти**
- Дейност 16. Определяне на основните технологични параметри за получаване на **пилотни прототипи на нови материали**
- Дейност 18. Разработване и получаване на **нови строителни материали**

Утвърден бюджет

Партньор	Относителен дъл от общия бюджет	Обща сума - финален бюджет 2018 г.
Партньор 1: Софийски университет	0,53	12 573 446,66
Партньор 2: УАСГ	0,09	2 155 290,37
Партньор 3: Лесотехнически университет	0,03	708 277,88
Партньор 4: Бургаски университет	0,06	1 321 778,23
Партньор 5: ИФХ БАН	0,13	3 143 793,33
Партньор 6: ИОХЦФ БАН	0,08	1 933 945,78
Партньор 7: ИМ БАН	0,05	1 235 098,18
Партньор 8: Фондация Клийнтех България	0,03	596 295,43
Обща сума:	1,00	23 667 925,86

Институт по физикохимия на БАН (ИФХ) Лаборатория за охарактеризиране на твърди неорганични отпадъци и синтез на керамични и стъклокерамични материли	
<i>Нови Лабораторни съоръжения</i>	
XRF анализатор за прецизно определяне на химичен състав в твърдо и течено състояние с пробоподготовка и „мапинг“	757 000
Анализатор за определяне размера на частици, включващ модул за водни проби	194 000
<i>Пилотни установки</i>	
Мултифункционална тунелна печ за керамични производства (с вкл. помощни съоръжения)	1 296 000
<i>Модернизация и поддръжка на съществуващо оборудване</i>	
XRD, SEM, CT, HTOD, DTA и др.	535 000
ОБЩО за проекта 14 448 000	за ИФХ
	2 782 000 (19 %)

Основен работен колектив

Емилия Караманова

Стела Атанасова

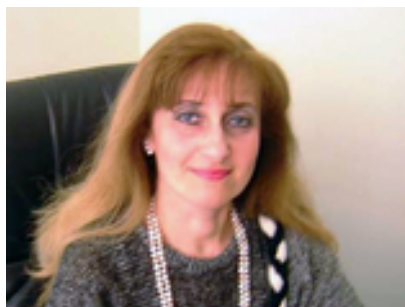
Драгомир Тачев

Георги Авдеев

Александър Караманов

Луиза Барбиери

Кристина Леонели

Waste statistics - Statistics Explained - Mozilla Firefox

Файл Редактиране Изглед История Отметки Инструменти Помощ

Waste statistics - Statistics Explained +

epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Waste_statistics

Начални насоки на Fi... ☐ ABV поща ☐ ИФХ ☐ WEB of know

European Commission
eurostat

Search

Waste statistics

**Mining &
quarrying
(Section B)**

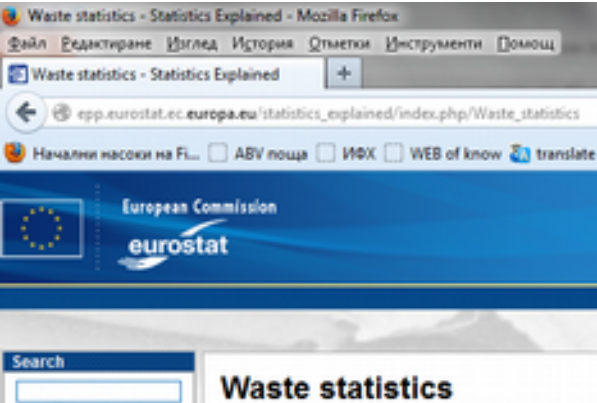
671 780

671 750

1 701

150 214

	Waste from economic activities and households		Agriculture, forestry & fishing (Section A)	Mining & quarrying (Section B)	Manufacturing (Section C)	Energy (Section D)	Construction demolition (Section F)	(Sections E and G to U)	is
	Total	of which, hazardous							
EU-28	2 505 400	101 370	39 440	671 780	275 580	86 040	859 740	354 230	218 590
EU-27	2 502 240	101 300	39 420	671 750	274 950	85 930	859 730	351 870	218 590
Belgium	62 537	4 479	231	1 701	14 543	1 210	18 165	22 008	4 679
Bulgaria	167 203	13 542	618	150 214	3 306	8 032	79	2 557	2 396
Czech Republic	23 758	1 363	114	115	4 202	1 540	9 354	5 099	3 334
Denmark	20 965	1 784	201	41	1 919	517	3 176	12 676	2 436
Germany	363 545	19 931	256	24 493	48 981	9 087	190 990	53 426	36 312
Estonia	19 000	8 962	110	6 453	3 716	6 534	436	1 320	430
Ireland	19 808	1 972	101	2 196	3 259	334	1 610	10 578	1 730
Greece	70 433	292	5	44 793	4 941	11 029	2 086	2 381	5 198
Spain	137 519	2 991	5 817	31 732	16 480	2 339	37 947	20 006	23 198
France	355 081	11 538	1 682	1 053	20 382	993	260 226	41 439	29 307
Croatia	3 158	73	14	29	634	108	8	2 365	0
Italy	158 628	8 543	311	706	35 928	2 660	59 340	27 204	32 479
Cyprus	2 373	37	129	382	132	3	1 068	198	461
Latvia	1 498	68	68	1	375	25	22	314	694
Lithuania	5 583	110	456	7	2 653	68	357	782	1 261
Luxembourg	10 440	379	3	18	498	2	8 731	803	385
Hungary	15 735	541	488	87	3 134	2 718	3 072	3 372	2 865
Malta	1 288	17	3	0	9	1	989	149	138
Netherlands	119 255	4 421	3 948	184	14 094	1 156	78 064	12 737	9 072
Austria	34 883	1 473	550	269	2 958	453	9 010	17 019	4 623
Poland	159 458	1 492	1 543	61 547	28 618	20 291	20 818	17 751	8 890
Portugal	38 347	1 625	193	1 206	9 766	456	11 071	10 193	5 464

Waste generation (kg per inhabitant)

„Другата“ България

Основни методи за използване на неорганични индустриални отпадъци

- Производство на цимент
- Добавка в бетони
- Геополимери
- Керамики
- Стъкло-керамики

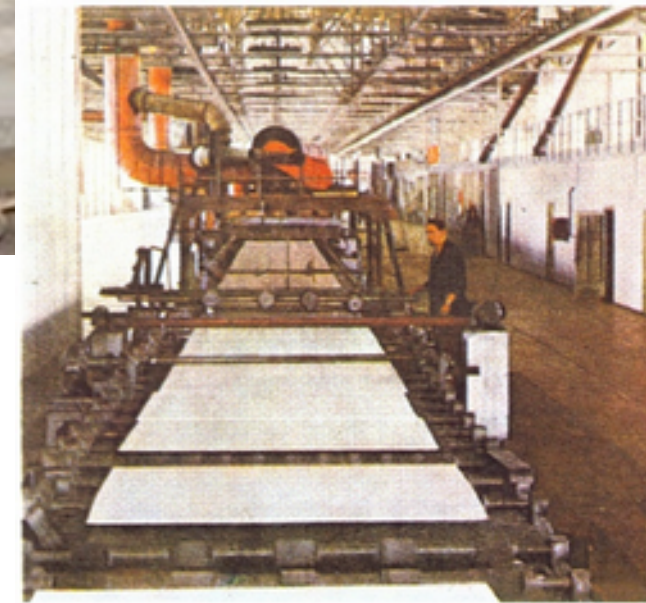
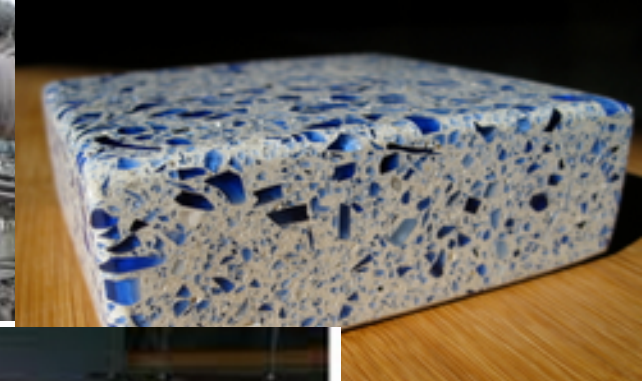

Fig. 4-8 The end of a crystallization, continuous roll furnace for production of Slag

Необходима основна информация за неорганичните индустриални отпадъци

- **Химичен състав (XRF, SEM-EDS)**
- **Фазов състав (XRD)**
- **Структура (SEM, TEM, CXRT)**
- **Разтворимост и токсичност (XRF)**
- **Гранулометричен състав (LSD, CXRT)**
- **Термично поведение (DTA-TG, HSM)**
- **Други**

“JAROSITE RECYCLING”

BRE2-CT94-1018 project

~ 2 000 000 euro

1995-2000

**Pelino, Rinkon,
Karamanov and Romero**

Jarosite and Pb-furnace slag deposal

Granite sawing mud deposal

Pilot Vitrification Plant - Iglesias (Sardinia, 1999 - 2002)

Витрификацията се счита за най-надеждния метод за имобилизиране на радиоактивни и **опасни** (hazardous) отпадъци. При получаването на крайния стъкловиден продукт опасните елементи се свързват химически и структурно в новополучената аморфна решетка.

Витрификацията е **икономически целесъобразна** когато получените продукти имат пазарна стойност. Перспективно е получените стъкла да се използват за производство на строителни стъкло-керамични и/или керамични материали.

Използване на **неинертни** отпадъци в керамични материали също води до успешно имобилизиране и до получаване на изделия с добра химическата устойчивост.

Цените за депониране на битови и промишлени отпадъци през следващите 10 години ще се увеличат многократно и ще се **изравнят или надминат** тези на типичните суровини за керамичната индустрия.

Използване на индустриални отпадъци за производство на стъкло-керамики

- ШлагСиталл 1958, Китайгороски, Автостекло, Константиновка, Донбас, СССР, линия за автоматично валцуване”, 500 000 м²/г. 1966
- Silceram (1960, Rawlings R. - Imperial college – London)
- Slagceram (1971, Davies M. - British Steel Corporation)
- Използване на индустриални отпадъци в петрургията

Основни предимства

- **хомогенна структура и отлични механични свойства**
- **имобилизация на опасни отпадъци (витрификация)**

Основни недостатъци

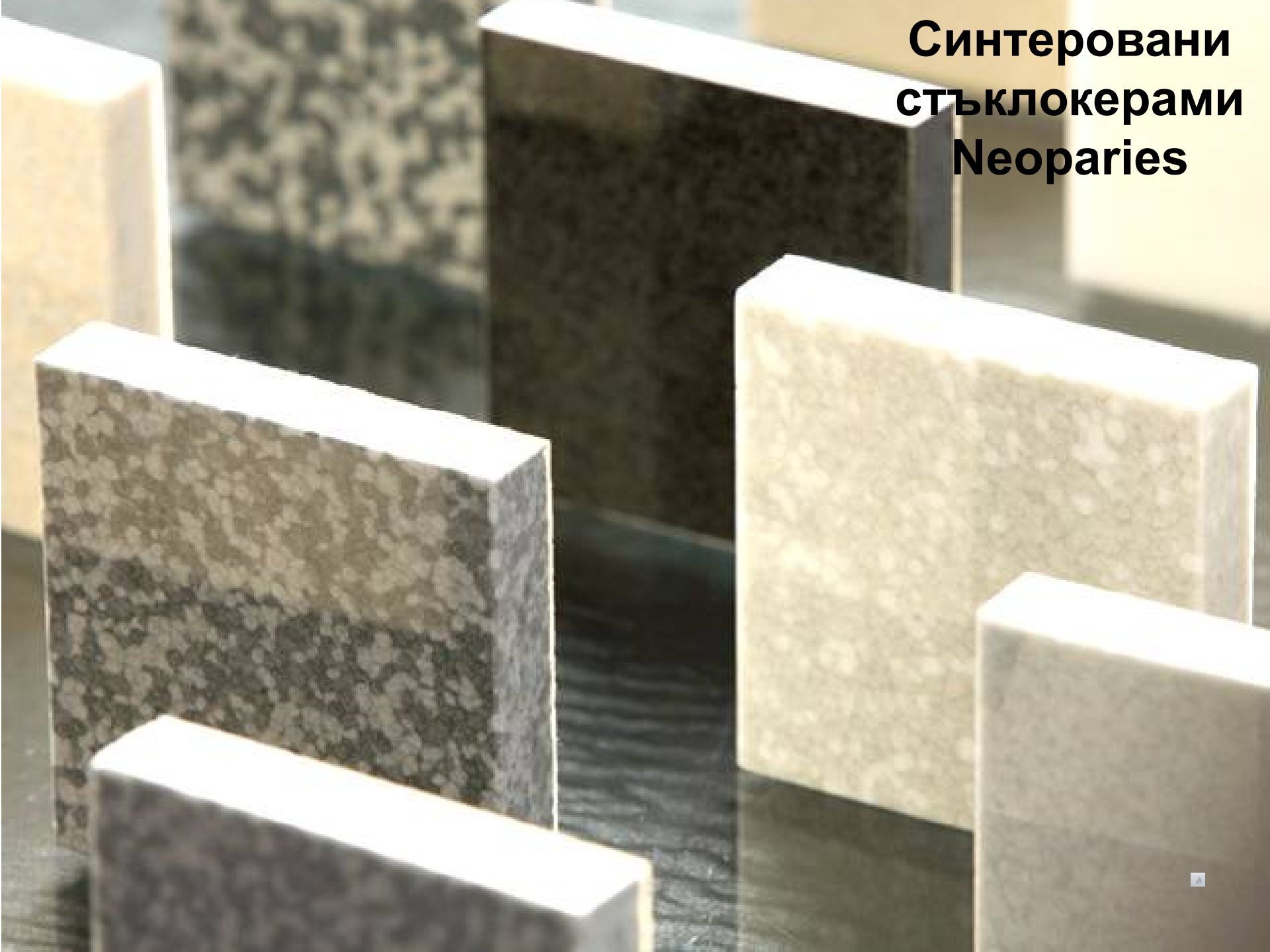
- **Необходимост от големи инвестиции**
- **Относително висока себестойност**

Богати на железни оксиди стъклокерамични материали с обемна кристализация

Механични свойства	Стъклокерамика FeNi (ИФХ 2015-2018)	Slagsitalls
Плътност (g/cm ³)	3.16 ± 0.01	2.6 - 2.8
Коефициент на термично разширение (10 ⁻⁷ /C)	70.8± 0.1	60 - 95
Якост на огъване (MPa)	120 ± 8	90 - 130
Якост на натиск (MPa)	250 ± 17	250 - 500
Модул на Юнг (GPa)	40 ± 2	60 - 90
Твърдост (GPa)	9.0 ± 0.2	6 - 8
Устойчивост на счупване (MPa·m ^{1/2})	1.6 ± 0.1	1.2 – 1.5
Температура на топене (°C)	1 350 - 1 400	1 500 - 1 550
Стъпало за зародишообразуване	0.5-1h при 650 °C	1-2 h при 750-800°C
Стъпало за кристален растеж	0.5-1 h при 750-760 °C	2-3 h при 850-950 °C

Синтеровани стъклокерами Neoparies

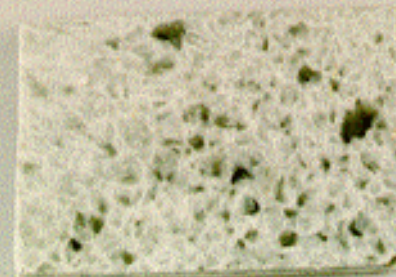
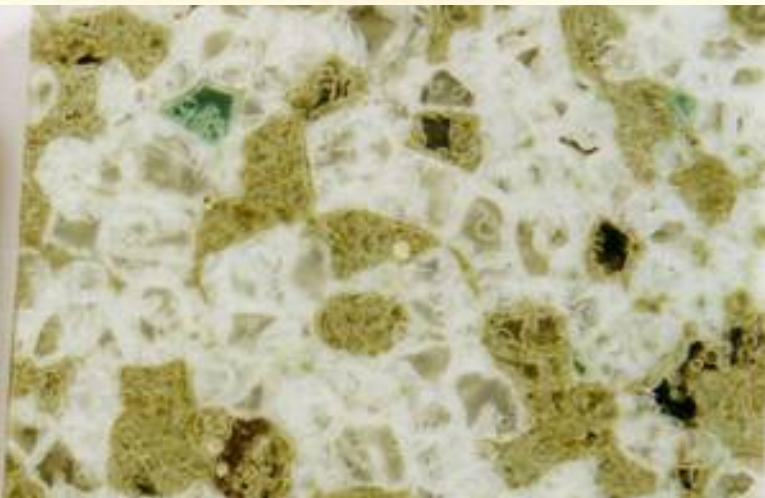
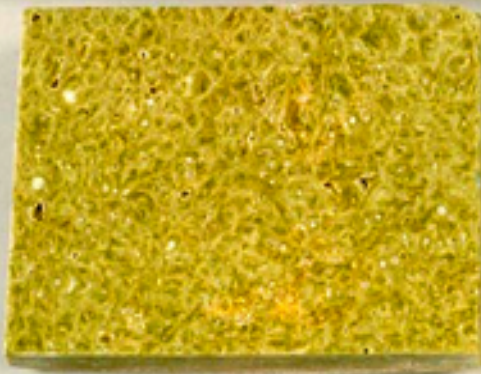
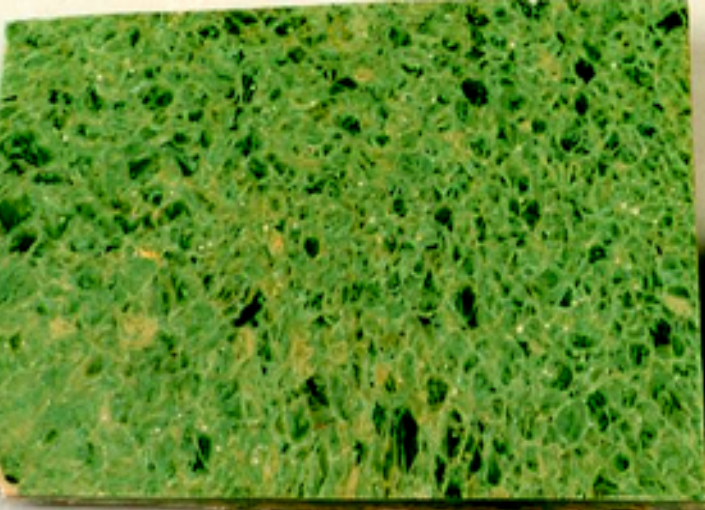
Neoparies

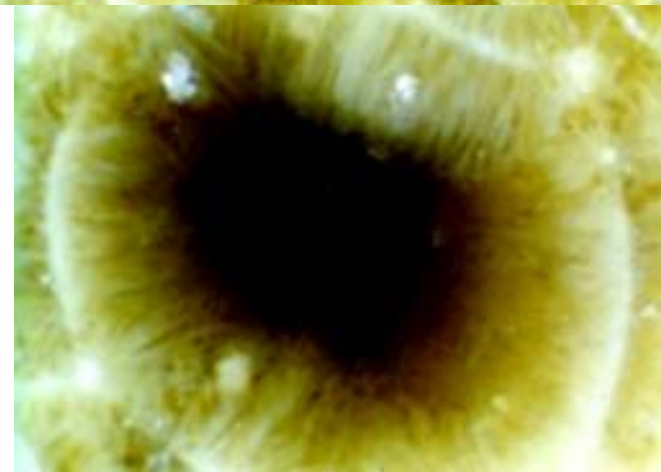
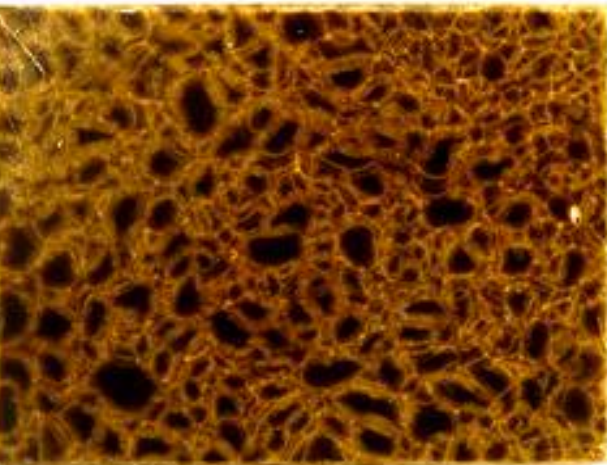
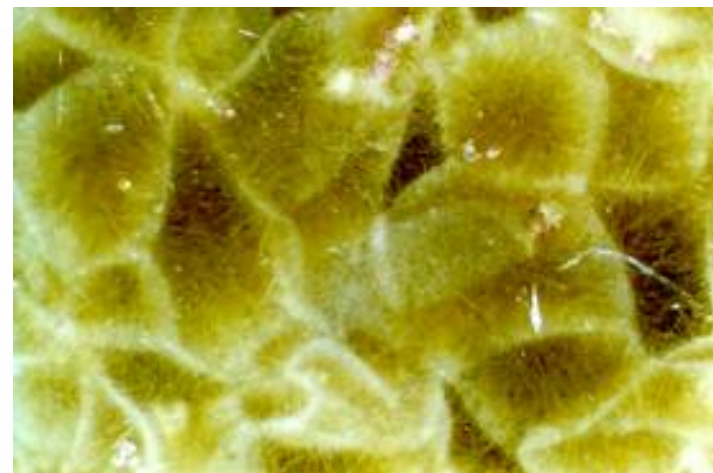
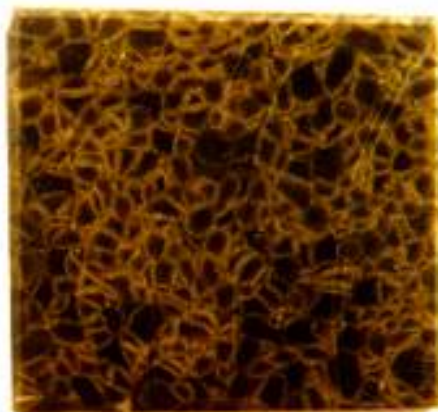
**Диопсидна
мраморо-подобна
стъклокерамика**

ИФХ – БАН

**Патент на годината
за 1994**

Синтерована стъклокерамика от MSWA

1 cm

***TCLP резултати на някои от изучаваните опасни отпадъци (W)
и получените стъкла (G)***

(mg/l)

Elements	Jar		Flo		EAFD		Applied Limits
	W	G	W	G	W	G	
Ni					23.1	<0.005	2
Pb	67.0	0.062	7.2	< 0.001	0.02	<0.001	0.2
Cu	1.6	<0.005	94.9	0.008	0.42	<0.005	0.1
Zn	132.4	0.024	114.4	0.098	5.3	0.16	0.5

Свойства на стъклокерамики J-40, G-60 и Neoparies (N) и на гранити (G)

	J-40	G-60	N	G
Плътност (g/cm ³)	2.82	2.65	2.7	2.6-2.8
Якост на огъване (MPa)	75	50	55	12-15
Модул на еластичност (GPa)	65	86	88	43-61
Твърдост по Моос	5.5	6.0	6.5	4-6.5
Линейно термично разширение (*10 ⁻⁷ K ⁻¹)	68	78	62	70-150

Оценка на инвестиция и себестойност на линия за гранито- подобна синтерована стъклокерамика

- годишен обем от **100 000 м²** и **80 души работен персонал**
- подобна линия би дала възможност за използване на **6-8 t** опасен отпадък за ден.

Инвестиции	*1000 €
Стъкларска пещ	900
Тунелна пещ	1 500
Полираща линия	1 400
Отделение за шихта	500
Сграден фонд	800
Инфраструктура	900
Други	500
Общи инвестиции	6 500

Годишни разходи	*1000 €
Суровини	200
Електроенергия	300
Пропан-бутан	400
Работни заплати	800
Амортизации	500
Поддръжка	400
Рязане и полиране	300
Пакетиране	100
Общи разходи	3 000
€/m²	30

Синтеровани пено стъкло-керамики, ИФХ - от 2015

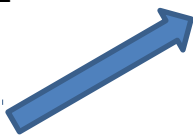
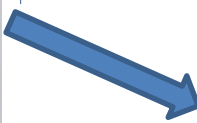
70 % металургична шлака

30 % индустриален пясък и CaF_2

Топене
1 ч при 1350-1400 °C

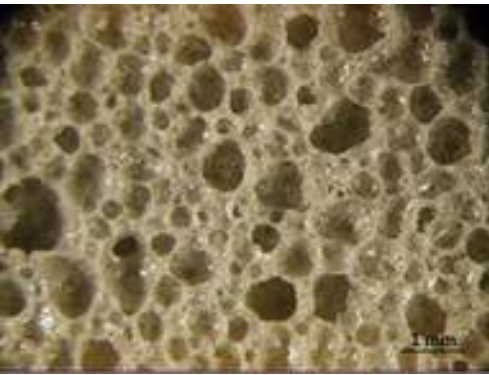

Фритоване и смилане

изпенване

Синтерован

Производство на керамики от индустриални отпадъци

- Канибализация на керамични трошки – още от Неолита
- Използване на пепел от изгаряне на въглища в производство на тухли – Англия XVIII в.
- Minton , R. H. , The use of furnace slag as grog in architectural terra cotta bodies , J. Am. Ceram. Soc. , 1 (1918), 185 – 200 (20% процента металургична шлака в производство на теракота).

Предимства:

- Ниска цена и много големи обеми на производства.

Недостатъци:

- Нехомогенна структура, повишена порьозност и понижени механични свойства.

**ПРОМИШЛЕНИ ОТПАДЪЦИ КАТО АЛТЕРНАТИВНИ ТОПИТЕЛИ В
КЕРАМИЧНАТА ИНДУСТРИЯ**

**Традиционална
керамика**

**Пластични
суровини**

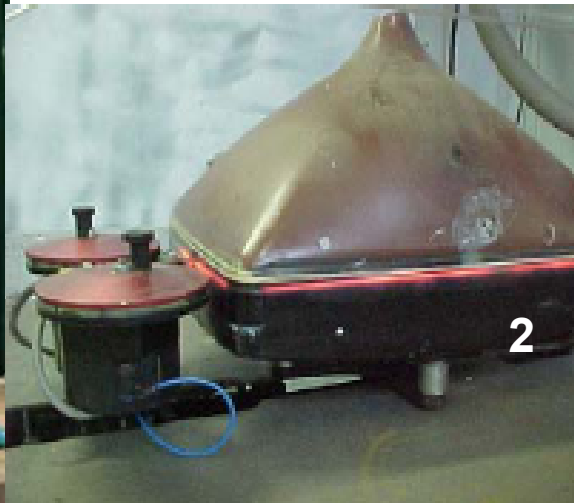
(глини)

Инертни

ов пясък)

Частична замяна (**10-15 %**) на
топителите със (CRT стъкло, стъклени
трошки, вулканични скали и др.)

Нови облицовъчни керамики с добавка на CRT стъкла

Цени на основните суровини и на шихта за производство на грес порцелан (2005)

(производствена линия с капацитет от 3 000 000 м² (80 000 тона) /година)

суровини	Цена (евро/тон)	C-35/0	C-0/15	C-14/8
пясък	16	4.1	7.6	6.4
глини	11	4.4	4.4	4.4
натриев фелдшпат	31	10.4	-	4.2
CRT стъкло	12	-	1.9	0.9
шихта (евро/тон)		18.9	13.9	15.9
шихта (евро/година)		1 512 000	1 112 000 (-400 000)	1 272 000 (-240 000)

Нови керамични материали с подобрени експлоатационни свойства, получени при използване на висок процент промишлени отпадъци

Най-добър иновативен проект за 2017
(награда на БТПП и БАН)
май 2018

Нови строителни керамични материали

**30-40 %
пластични
материали**

**60-70 %
шлаки, пепели и други
индустриални отпадъци**

Тази иновационна идея би имала мултиплициран положителен ефект върху опазването на околната среда:

- **вторичната употреба на големи количества индустриални отпадъци**
- **значително намаляване на използването на природни ресурси**
- **подобряване на експлоатационните характеристики на изделията**
- **намаляване на цената на шихтата за 1 м² облицовъчна керамика с 0.5 - 1 евро**

Available online at www.sciencedirect.com

Journal of the European Ceramic Society 31 (2011) 989–998

www.elsevier.com/locate/jourceram

Available online at www.sciencedirect.com

SciVerse ScienceDirect

Journal of the European Ceramic Society 32 (2012) 2843–2852

www.elsevier.com/locate/jourceram

Original Article

Ceramics from blast furnace slag, kaolin and quartz

Emilia Karamanova, Georgi Avdeev, Alexander Karamanov *

Institute of Physical Chemistry, Bulgarian Academy of Sciences, Acad. G. Bonchev Str. Block 11, 1113 Sofia, Bulgaria

Post-treated incinerator bottom ash as alternative raw material for ceramic manufacturing

L.M. Schabbach ^a, F. Andreola ^{a,*}, L. Barbieri ^a, I. Lancellotti ^a, E. Karamanova ^b,
B. Rangelov ^b, A. Karamanov ^b

^a Department of Materials and Environmental Engineering, University of Modena and Reggio Emilia, Via Vignolesse 905, 41100 Modena, Italy

^b Institute of Physical Chemistry, Bulgarian Academy of Sciences, G. Bonchev Str. Block 11, 1113 Sofia, Bulgaria

Свойства на получени в ИФХ образци

Образец	Плътност (г/см ³)	Порьозност (%)	Водо- поглъщаемост (%)	Свиваемост при изпичане (%)	Аморфна фаза (%)	Якост на огъване (МПа)
Теракота	2.1-2.3	10-16	0.5-4	4-6	55-65	30-40
S-70	2.2-2.3	18-20	0-1	5-6	40-45	55-60
CFK-60	2-2.1	14-18	0.5-2	4-5	35-40	60-65

ELSEVIER

Contents lists available at www.sciencedirect.com

Journal of the European Ceramic Society

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jeurceramsoc

New ceramic materials from MSWI bottom ash obtained by an innovative microwave-assisted sintering process

R. Taurino^{a,*}, A. Karamanov^{b,*}, R. Rosa^a, E. Karamanova^b, L. Barbieri^a,
S. Atanasova-Vladimirova^b, G. Avdeev^b, C. Leonelli^a

^a Department of Engineering "Enzo Ferrari", University of Modena and Reggio Emilia, Via Vivarelli 10, 41125, Modena, Italy

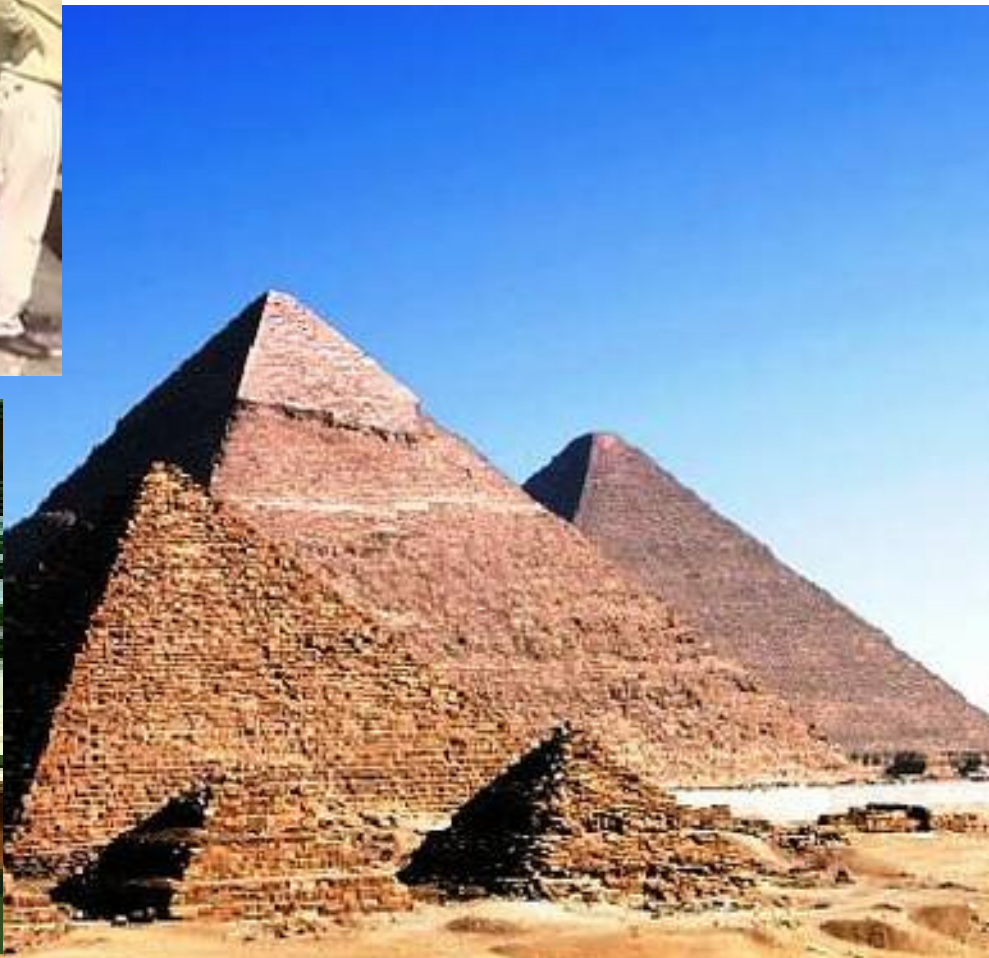
^b Institute of Physical Chemistry, Bulgarian Academy of Sciences, Acad. G. Bonchev Str., bl.11, 1113 Sofia, Bulgaria

Свойства на образци с 55% MSWA, изпичани за 10 мин на 1000 °C в електрическа пещ (C-T) и на 900 °C в микровълнова пещ (C-MW)

Образец	Плътност (г/см ³) (±0.1)	Порьозност (±1 %)	Водо- поглъщаемост (±0.5 %)	Свиваемост при изпичане (±1 %)	Якост на натиск (±5 MPa)
Норматива	>2.0	>40	>15	<5	>20
C-T	1.86	32	12	4	55
C-MW	1.89	31	8	3	60

Геополимери

проф. Джоузеф Давидович

Brisbane West Wellcamp Airport

One of the 33 precast slag/fly ash-based geopolymer concrete floor parts.

Queensland's University
GCI building with 3
suspended floors made
from structural
geopolymer concrete

Благодаря за вниманието

